

Observatori Meteorol.
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí i 4 tarda
ma: 23; ombr.: 5; reflector: Temperatura: 18
mitja: 57, 61; Direcció del vent: E. S. S. O. V.
Sortida a

Observatori de la Universitat. - Director: E. Alcobé. - 21 d'abril
 Latitud: 41° 07' y al nivell del mar: 783'85. - Temperatures: Màxima, 25° sol; 30° ombra. - Mí-nima, 18° 8'. - Pluja a les 21 hores: 0'0. - Aigua evaporada: en mil·límetres 2'32. - Graus d'hu-miditat del vent: 17'44. - Estat del cel: cobert. Nivells: Clases C. K. - Cantitat: 1°; 15'.
 Al sol: 5'2. - Posta: 6'38. - Sortida de la Lluna: 9'31 m. - Posta: 1'48 m.

Dr. Marsans Rof y Filla
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES. 2)

El Dr. Francisco Terrades Professor sus. de la Facultat de Medecina, **malalties de la dona**, s'ha traslladat Passeig Gracia, 77, pral.

Dr. A. Presta Especialista **Orelles, Nas, Gorja y Tuberculosis**, Pelayo, 12, pral. - Consulta de 9 a 10 y de 3 a 6.

VICHY CATALÁ
Balneari de 1.er ordre. - Temporada de 1.er maig a 30 octubre
Situat entre l'estació i el poble de Galdes de Malavella (Girona).
Telèfon de la xarxa de Girona combinada ab la xarxa de Barcelona.
Distancia de Barcelona: En tren lleuger, 2 hores 30 minuts; en tren correu, 3 hores
Aigües minero-medicinals, termals de 60°, alcalines, bicarbonatades sodiques.
Sense rival per al reuma, la diabetis i afeccions de l'estómac, fetge, melsa. - Grans comoditats i servei esmerat en totes les dependencias.
Administració: **RAMBLA FLORS, 18, entresol. - BARCELONA**

Futurs de cotó A. Gabarró Garcia, — Lauria, 33.
 de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanda follet explicatiu i detalls

Dr. R. GIRONA Malalties del Pit. Pneu-
 mog de Gracia, 99, entressol, 1.ª - De 2 a 4.

Dr. Serrallach Vies urinàries. - De
 12 a 2 y 6 a 7. Pola-
 yo, 40. -C.ª econòmica, Ta. 8. Jovellanos, 9

Tusquets y C.ª S. en C. Bancs Borja.
 Valors y cupons. — Rambla del Centre, 9

Negocióim Valors y Cupons
 Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

L'Orfeó Català a Madrid

EL TRIOMF

A l'entusiasme del públich
segueix el de tota la premsa

Crònica de l'excursió

El Regal.—El concert.—La grapada.—Entusiasme delirant.
La conquesta definitiva.

El camí y l'arribada

No crech que mai hi hagi hagut la unanimitat de ferres que hi ha en la premsa sobre l'Orfeo Català. Totes les prediccions dels diaris d'aquí ensa de triomf indiscrible. V's ha confirmat en absolut: l'Orfeo Català ha triomfat sorollosament.

El teatre Royal foyg goig de debò: la concorrença va oblidar el mal gust de la construcció d'aquell teatre, d'aquell teatre. La riquesa dels vestits i les joyes esborra la pobresa del edifici recargat de dauvats, però ab llojes com nimos, en les que's veuen els penjadors de ferro colat de pesse al parell; la pobresa dels aparells de il·luminació; el mal gust de certs detalls; la desproporció de la sala y de la boca de l'escenari, ampla y baixa.

No hi ha res per vendre: les llojes s'han abnat a 400 pessers, les llojes a 50; els revendedors venien entrades a sis pessers y seynta y tercer pis a setze... La sala fa goig.

La Sinfonia, ab aquell gust y aquella justesa de dictio que tant aplaudeix a Barcelona, éoca Euryaches y Erischachs (l'aria de Agnès), de Weber y de Chopin, de Wagner y de Molière aplaudida ab usidia, aixísom els solistes que hi canten. Però tota la expectació es per l'Orfeo. Entra en escena al començar la segona part y es oracional; en aquell moment, la família reyal ocupa les seves llojes. Hi h'el Rey, les reines, la infanta Isabel y els prínceps de Battemberg. No hi falta capmich cap dels mitífers y homes polítics de primer fila.

No vull seguir pas a pas a l'Orfeo en la seva traxa: tots el coneixem prou bé. Però si he d'el dir que, en algunes de les composicions que va cantar, va sobrepujar a n'ell mateix. «La festa» den Noguera, y «La mort de l'escola» den Nicolau, sobretot, varen ésser interpretats com may pugin serho. Jo no he experimentat sensació tan fonamental com els que canten. Quins exquisits quins tons exquisits. Quins sensibilitat tan correntadora! Aixís se comprén el deliri del públich.

Y el deliri del públich fou conqurit ab esforç: no fou donat a la corrent, a la suggestió. Les primeres cançons: el «Cant de la Senyera», «La Mare de Deu» y «La canço de Nadals» agradaren molt. Però la música popular catalana foyg la nostra, ésxica y a l'el·lecció castellan. El públich no s'entregava al entusiasme delirant que constituïx els grans éxits. Aquest va començar ab «l'hereu Riera», de ritme més mogut que les cançons anteriors, y va anar pujant en «La festa» y «La mort de l'escola», pera arribar al de-

lin en el «Santus», «Benedictus» y «Agnus» de la missa de Bach. En el teatre Royal, deyen els concorrents habituals, que may s'havia vist un éxit delirant de aclamacions d'entusiasme, com el d'aquí vespre. El triomf fou definitiu.

No anava de l'escenari a la platá, del poder als passadissos, sentint homes de totes castes, dantes de l'alta aristocràcia y del món de les llojes y d'altres mons no tan sants; jo mirava insistentment les fisonomies de les persones reials—el Rey seguia devotament la lletra de les cançons que li havia proporcionat un escriptor català y les tradia a la seva esposa y a la seva mare—y arreu, en l'entradec de la segona a la tercera part, jo veia sobre la cara que l'èxit de l'Orfeo havia sigut complet: havia vençut l'art de Catalunya y havia triomfat, ab tant excelent intérpret, la nostra música popular.

La emocio dels catalans que eren al Royal era intensa: jo'n vaig veure que tenien llàgrimes als ulls. El veurel l'afectisme del públich, despatat en un moment, la gripada de gogant de l'Orfeo apoderant-se en solus; sentir, en plena Castella, les nostres cançons, la nostra llengua hominatjada qua tant contrin la llengua s'havia dit y escrit, es emocionant. Al fi y al cap, Madrid, es una gran capital, un poble cada dia més culte, cada dia més prósper; el seu vot, pesa. Y pel vot dels intel·ligents de Madrid, l'Orfeo Català ha sigut consagrat com la primera institució coral del món y la nostra música, una despartida de l'ell d'el·lecció de la Castella.

Els diaris d'avuy—algan fragment no deuré copiar LA VEU—tots declaran el triomf. Ab ressenyes fetes a primers res hores de la matíada, senten tots la grandiositat de l'èxit y la gloria del Orfeo: no hi ha una nota discordant. Y tots, als elogis al Orfeo y a la nostra música, hi junten paraules d'amor y germanor per Catalunya: es la consigna, fillor d'el·lecció de la Castella, que a Madrid se respira.

«Que passara en el concert d'avuy y en el de dimars, quins programes són més ben disposats qu'el del primer?»

No pensem en lo que ha estat, ni en lo que pot venir: prescindim en absolut de tota prevenció o idea política: l'èxit del Orfeo Català a Madrid, és el nostre.

«L'èxit ha sigut grandios, franch, de debò.»

J'a'n tornarem a parlar: y ja parlarem de l'èrore, den Millet.

Ferrán AGULLÓ Y VIDAL.

21 abril.

**La Senyera.—Cambis del temps.—L'espectació
Un xich de política.—L'ensaig.**

Al arribar a mitg carrer de l'Arenal, anant cap al Teatre Royal, veig a barrejar-se, veig l'Orfeó. Els noys ab barretina vermella, y ab barretina musca els homes. No es una formació de soldats: es un alegre y vistós aplèch presidit per la gloriós Senyera. L'Orfeó, Senyera alsada, va a visitar a la Societat Wagneriana. Al seu pas, des del Royal al domicili català (Societat), la gentada hi obre pas y els homes taluden, capell en mà, la ensenya talana. Fins comptant ab la merdonalitat d'aquest poble, es un moment emocionant el del pas del Orfeó y la seva Senyera pels carrers de Madrid. Ningú ignora que l'Orfeó es quelcom més que una societat artística; (tothom sab que l'Orfeó es un element principalíssim del nacionalisme català. Per si al·lò, he memorat, en els programes del concert s'hi ha estampat la traducció castellana del cant de la Senyera, que diu molt més que «Els Segadors». «Els Segadors» son una cosa trista, un cant funeràri, una expressió d'impotència. El Cant de la Senyera es himne d'esperansa, un anheli, un cant de victòria... El cant català era del poble, dels carrers de Madrid, d'una conquesta, de les al·lusions de cortesia dels cavallers que's descobrien al seu pas, un reconeixement.

L'estem en pel deliri d'invasió catalana... Quina llstima,—deya avuy un periodista del trust,—que en Borràs no sigui a Madrid pera organisar ab els catalans el concert que aquí hi ha, una sèrie de funcions que aquí hi ha. Jo no sé quina influencia pot tenir aquest ambient d'ànima catalana pera la nostra política, però recordem que a Catalunya el renouement artístich ha precedit al polítich, com l'economia va precedir an aquell. Hi ha, indubtiament, una gradació en les invasions y en les conquestes.

La tornada del Orfeó desde la Wagneriana, que t'el donàric a la Plaça del Castellar, fins a l'Ajuntament, situat a la plana Major, ha sigut també una carrera triomfal. El poble madrileny ha donat mostres d'una cordesa y d'una consideració tan distingides, que Catalunya ha d'agraïrsen sempre més. No he d'entrar en detalls, ja he anat el telèfon; no he de parlar de la recepció que l'Alcalde de Madrid ha fet a la Senyera, ni dels discursos que s'han creat. Però no he de callar la emoció intensa que he experimentat al veure en la balconada del Ajuntament de Madrid la bandera catalana. Pels qui, com jo, hem hagut de viure aquí

en èpoques d'hostilitat, d'òdis, de malentesos, de preconcions; en les èpoques que precediren a la llei de jurisdiccions y a la Solidaritat, el veure la Senyera de l'Orfeó a la Casa de la Vila de Madrid ens diu que no ha sigut en và tot lo passat, que podem alenar una esperansa, que som tots pel camí que porta a la realitat. Aquestes manifestacions no venen segures a cap renuncia política, no venen lo contrari: venen quan s'està a punt de discutir el projecte de Mancomunitats, foment de la personalitat catalana; venen quan en Cambó acaba de sentar que devem ésser sempre catalanistes, y d'aconsellar al jovent que no deixi d'esser-ne may; quan ens disposen a la conquesta de la opinió pública d'Espanya, quan es a base del regionalisme,—però quan la predicació política té per base l'amor, la genuïtat, el bé de tot; quan veuen clar que no hi ha eschismes; quan se desfan, ab franques y clares manifestacions, els malentesos.

Vos deya ahir, a corre-cuita, al arribar, que la espectació que l'Orfeó ha despertat en aquest Avuy, després de recórrer Madrid, de parlar ab polítics y periodistas, ab homes de negocis y ab pintors y ab poetes, uos puch dir que es immensa; que may s'havia obrat aquí un fenomen semblant. Penseu que la gent se descuida de parlar de la crisi y de la «corrida» de donà en que's presenten en competència el Bonaparte y en Pastor. Ideal ja Madrid! Arriba a fer però lo que's diu «l'ensaiig dels mèrits de l'Orfeó, lo que la gent espera. L'Orfeó pera correspondre'hi, ha promès organisar un concert popular. S'ha pensat en cantar la Missa del Papa Marcelo a Sant Francisco el Gran, hont hi caben deu mil persones, però s'ha hagut de desistir per la prohibició canònica de cantar òmes a les iglesias.

Escrich aquestes ratlles deixant l'ensaiig del Royal: la plaça es plena de homes de lletres, crítics, músichs, artistes y catalans. Als qui hem sentit la Missa de Bach, al Palau de la Música Catalana, hi trobem a faltar l'orga y les condicions acústiques de la sala. El Teatre Royal es quelcom desmuntat, el pols, el soroll, la massa chorale no pot establir-se com en l'escenari del Palau. Però aixís y tot, l'efecte de l'ensaiig es grandíssim. L'he deixat ab recansa.

¿Que passará aquest vespre en el concert?

Ferrán AGULLÓ Y VIDAL,
20 d'abril de 1912.

Informació telegràfica

(PER TELEFON)

Els ensaigs

Madrid, 20, 9'15 nit.

A les quatre han començat en el Teatre Royal els ensaigs del Orfeo Català ab la Sinfonía.

Les butaques estan cas totalment ocupades per crítics, musicals, professors d'orquestra i distingides senyores.

Una de les butaques la ocupa el senyor Cambó, que ha arribat aquest mati.

En l'escenari, sobre vellut vermell, hi figuren uns grans medallons: A la esquerra del públic llegeix en un d'ells «Orfeo Català», ab l'escut de Catalunya; en el centre altre que diu «Associació Wagneriana», ab la figura de Wagner; y a la dreta altre que diu «Orquesta Sinfónica-Madrid», destacant sobre una línia.

A les quatre, quan la veu del Millet indica silenci y pren la batuta para dirigir els ensaigs, els professors de la Sinfónica abandonen els instruments i tots drets tributen una salva d'aplaudiments al Orfeo, secundantlos els aplaudiments del públic.

Terminats aquests, els individus del Orfeo corresponen bu igualment cultores aplaudiments a la Sinfónica i després el públic aplaudeix calorosament al Orfeo y a la Sinfónica.

Restablert el silenci comencen els ensaigs ab la «Gran Misa en si menor» de Bach, per l'Orfeo, l'orquestra i el solista M. Plamondon.

Els ensaigs han sigut interromputs repetides vegades per aplaudiments del públic que complenia les butaques.

Als Museus

S'ha notificat al Orfeo Català que'ls seus individus poden visitar els Museus gratuïtament.

El primer Concert

Madrid, 21, 12'30 matí.

Aquesta nit s'ha verificat en el Teatre Royal el festival en el que han pres part la Orquesta Sinfónica y l'Orfeo Català, baix la direcció dels mestres Arbós y Millet.

El regi colísseu presentava un aspecte brillantíssim, haventhi concorregut tot lo més granat de la alta societat madrilenya i la colonia catalana.

En butaques y lloges hem vist als diputats catalans y significades personalitats a la política, de la literatura, del periodisme y de la música.

Citar noms seria interminable; basti dir que tot l'abonament s'ha reservat ses localitats.

En la llotja ells ministres hem vist a primera hora al senyor Barroso y al ministre d'Estat.

Els Reys y tota la família ocupaven la llotja regia.

La primera part del programa ha estat a càrrec de la Orquesta Sinfónica.

Després d'alguna ha acabat la primera part del programa.

En l'intermedi y entre bastidors s'han vist disposats tots els que componen l'Orfeo.

Els mestres Millet y Pujol donen les últimes instruccions.

A dos quarts de onze apareixen en l'escenari els primers noys del Orfeo y el públic aplaudeix.

Segueix aplaudint a les noyes, que vesteixen de blanc.

Entre'ls cors s'apareix la Senyera y es saludada ab una estruendosa ovació. El senyor Millet, al empenyar la batuta, es saludat ab una altra ovació, que dura llarga estona.

Se fa un gran silenci y l'Orfeo entra en el «cant de la Senyera», la tornada.

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS

Dilluns, 29 d'abril
y dies següents

EXPOSICIÓ

y venda de

Trajos y Confeccions

**Preus considerablement reduïts en Vestits
y Sombreros pera senyora y nena - Bates - Bruses
Faldilles - Cotilles - Guants - Corbates pera senyora
- Género de punt - Vels y Flors pera sombrero.**

LLANES - SEDES - DRILS

**Trajos pera senyor y nen - Pantalons
Corbates - Penjadors - "Sobaqueras"
Botons de nácar - Monogrames - Cor-
tes de brusa - Cotó pera surgir, etc.**

Plomes y Flors

Se remata un gran lot a preus de veritable regal

LA CASA BLANCA. Concell de Cent, 324

es acollida ab extraordinàries aplaudiments.

Obtenen un èxit immens «La Mare de Déu» i «Cansó de Nadab».

En el ballet popular «L'heret Riera», la ovarió es tan indescriptible que a pesar de haverse canviat ja els papers l'Orfeo té que repetir-la.

Segueixen els aplaudiments al Orfeo en «Cansó de bressol», «Sota del olmo», «La seta» i «La mort de l'escola».

Ab això acaba, a tres quarts de dotze, la segona part.

L'èxit del Orfeo

Madrid, 21, 1/6 matutina.

En l'intermezzo, després de la segona part, el Rey ha cridat al mestre Millet a la llotja regia. L'ha felicitat efusivament i l'ha presentat a les demés persones de la família regia.

El monarca ha prodigat elogis al mestre Millet i li ha fet nombroses preguntes sobre l'organització i components del Orfeo.

En Millet se mostra molt satisfet del èxit obtingut per l'Orfeo.

Al foyer, els diputats catalans expliquen als amics l'acció social dels orfeons.

El senyor La Cierva ha felicitat al senyor Cambó, per l'èxit obtingut per Catalunya.

El senyor Barrolo califica l'Orfeo de maravella i d'orgull de Catalunya.

Final del Concert

Ovació colossals

Madrid, 21, 1/2 matutina.

La última part del concert del Orfeo, en que s'ha executat la gran «Missa en sol menor», de Bach, ha constituït un èxit colossal.

Abans de començar aquesta part del programa, al teatre novament la Senyera, el públic tributa una llarga ovació al Orfeo i a l'Orquestra Sinfònica.

El «Sanctus» es interromp per una ovació estruendosa. Ha sigut el moment culminant del èxit obtingut per l'Orfeo.

La batuta del Millet ha entusiasmat al públic.

El «Credo» de Beethoven l'ha cantat el tenor alemany Plamondon, que ha sigut molt aplaudit.

Al final del «Hossanna», el públic, dret, ha tributat una xarxosa ovació als orfeonistes, donant entusiasmes abracos.

La família regia també aplaudia ab entusiasme.

En Millet saludava, defugint s'aplaudiments i indicant que l'èxit corresponia al Orfeo i a la Sinfònica.

La ovació dura cinc minuts.

Al ser retirada la Senyera se venen els aplaudiments i en Millet se veu obligat a sortir varies vegades al proscenium.

Els crítics musicals, els artistes i els periodistes se desfan en elogis del Orfeo.

La Colònia Catalana se mostra satisfeta i orgullosa del grandis èxit obtingut per l'Orfeo.

L'èxit del Orfeo. Judici de la premsa

Madrid, 21, 9/15 nit.

Anit varem donar compte del èxit immens obtingut per l'Orfeo Català en el Teatre Regal. Avuy tenim que fems ressó del gran èxit de premsa que ha obtingut.

No hi ha un periòdic que no extorixi en les seues columnes entusiasmes que li ha produït el Orfeo.

Redundant, la presentació d'aquesta massa coral, glòria de Catalunya, ha sigut un grandis aconsegiment artístic a Madrid fins al punt de no recordar-se ja anys un altre de tanta ressonància.

Pera que's judiqui de la imparcialitat hi ha que recullen la impressió produïda aquí per l'Orfeo Català, anem a repetir aquí suscitament les manifestacions de la premsa en general formulades pels crítics que gaudixen de més fama en les ressenyes musicals dels periòdics.

«El Imparcial» comença dient:

«Aquesta admirable corporació artística, orgull i glòria de Catalunya, que dich? d'Espanya sencera, feu anit s'apropià triomfalment l'escenari de la òpera, que es a Madrid, avuy per avuy, nostre Palau de la Música».

L'Orfeo té una història breu de lluites, de disgustos, d'amargures, d'èxits, de celebració, en un espai de 20 anys; però ha tingut i encara té al seu cap a un home, una voluntat, un director, un mètode, un poeta apassionat, sentimental, vehemènt, en Lluís Millet; ha tingut i té esforços i generosos pro-

jectors de la idea magna, i ha tingut i té una entremortadora llegió de cantors joves, de belles i fresques noies, de noies, que en lloch de xarrotejar pels carrers com pardals molestos, canten ab ses veuets d'àngel les pàgines immortals de Palestrina, de J. S. Bach, de Beethoven, de Wagner, i viuen en un ambient de noble independència artística i tenen una bandera i tenen un Palau».

Després d'unes notes biogràfiques del Millet i un lleuger esbós de la història del Orfeo Català, acaba demanant perdó a la Wagneriana i a la Sinfònica per no dedicarlos avuy gran atenció; però cada qual en sa casa i Deu en la de tots. Aquesta vegada—diu—ha tingut Deu la bondat de quedar-se en aquesta nostra casa.

«El Liberal» diu:

Feu sa aparició després la Senyera i allavors la ovació s'edificà. Aplaudiments eren aquells dirigits al emblema en que se simbolisa quelcom popular i genuïnament català. Eren, donchs, salves que feyen en honor de la regió, que's porta a Madrid una veritable representació seva per medi de la que més pot constituir l'esperit de la regió de sa manera de sentir, de tota sa ànima; sent art popular».

Afirma que tots els elogis que s'han fet a priori del Orfeo Català resulten pàlids davant la realitat i que es una corporació en la que's veu que la més completa disciplina posada al servei d'un mestre extraordinari ho ha fet tot.

«El Universal» diu que l'Orfeo Català és una obra admirable de voluntat i un element artístic no menys admirable. Per això és a un temps quelcom molt popular i molt artístic.

«Fa més de 20 anys que l'Orfeo Català no fa més que lluitar, més depressa o més a poc a poc, ab major intensitat o menor penúria, perque totes les coses tenen el seu principi, pe-

ca sense desmayar, fins ara que hem pogut admirar i aplaudir. No aplaudim anit els enamorats d'aquestes coses, tan sols l'admirable execució d'un interessant programa, sinó el treball d'aquest 20 anys de lluita coronada per una esplèndida victòria, serenitat, pacífica com ho son totes les obtingudes en els regnes del art».

«La Correspondencia de España» diu que el d'ahir fou una nit ditosa i inoblidable. Resenya un per un els números del programa i afegeix:

Ductils, forts, severos i poètics els qui formen l'Orfeo Català no son cantants que realisen sa obra ab la monotonía i pesadesa del qui canta sense obligació; no; res més lluny d'això; son artistes de gran extraordinària sensibilitat, que posen l'ànima i la vida al servei de la que interpreten i sols senten íntima satisfacció quan creuen que han complert son dever i se senten afagats per l'aplaudiment popular.

Altres aspectes simpàtics i afayent d'oreix l'Orfeo Català, com es el de fer a cançons obres d'altres catalans que arribaren fins a nosaltres, creu-bil mostra del poderós esforç musical que aleva i viu a Barcelona: varies cançons populars.

Elogia calorosament al mestre Millet i acaba dient:

Hi assistí la família regia i el teatre estava brillantíssim; lo contrari hauria sigut imperdonable.

«El País» diu:

Feyu molt temps que no esperimentavem una ingressió d'art tan intensa com anit al escoltar les belles i poètiques mostres de rich art popular català que's va donar l'Orfeo, representades per Millet, Nicolau, Romeu, Cu-mellas, Sancho Marraco, Morera ab interessantíssimes obres que figuraven en el programa i que varen car-acterístiques ab veritable compenetració.

«El Debate» fa una breu ressenya del acte i oreix ocuparsen demà més estensament.

«La Mañana» diu que l'Orfeo Català potser sigui el millor d'Europa sense que al afirmar-ho hi hagi cap excés de patriotisme.

Es una orquestra de veus humanes que sorprenen i emocionen fonamentalment.

Com constituïció social l'Orfeo de Barcelona es Catalunya, i Madrid, que en aquest cas era tota Espanya, ha tributat a la massa coral una acollida superior a tota descripció.

Pera ser tot Espanya no va fallar anit res en aquestes ovacions espontànies: al cap del públic se trobava

la royal família que no regatejava's seus aplaudiments i que apareixia, visiblement orgullosa del espectacle.

«A B C» diu:

L'anunci de que en aquest festival hi pendria part l'Orfeo Català, celebrat no ja a Espanya, sinó a tot Europa, pare de tots els orfeons i veritable glòria de Catalunya, va portar al teatre tan nombros públic que pot assegurar-se sense hipòtesis que anit no hi havia una sol localitat desocupada.

Resenya l'acte i acaba ab aquestes línies.

La tasca del Orfeo, realment admirable, no podrà elogiar-se may lo suficient, perque tot lo que d'ella's té de més és pàl·lid reflex de la veritat.

«Prova d'això es que'l públic no's cansava d'aplaudir i va obligar a n'en Millet a presentar-se al escenari, al final del concert, una infinitat de vegades».

Un Orfeo aixís pot enorgullir a son director perque es honra d'una nació.

«La Tribuna» diu que l'Orfeo Català es l'amor, l'ànima de Catalunya i la seva Senyera, que hauria pogut ser un dia penó de guerra, es una bandera de pau que a predicant amor ha l'ab-ol de les cançons catalanes.

Afegeix que no hi ha paraules prou expressives pera donar compte del èxit d'anit, i diu den Lluís Millet que es el temperament artístic més vigorós de la música moderna.

«Espana Nueva» diu que'l triomf del Orfeo Català ha sigut inenarrable i que ha venut en tota la llotja.

«El Diario Universal» diu que l'Orfeo figura no sols al cap de totes les entitats artístiques d'Espanya, sinó en primera línia de les del món sencer.

Elogia la tasca de cultura i d'art que ve realitzant fa vint anys, i se maravella, concretant-se al acte d'anit, de la facilitat ab que venen els dificultats en la execució de les obres a veus soles.

«El Mundo» diu:

L'èxit obtingut per en Millet i els seus choristes fou mercedíssim i tan gran com hi havia dret a esperar per part dels que ja coneixien els rars mèrits d'aquesta societat musical de fama europea.

Den Millet s'én pot dir que treballa davant del art com un veritable atleta.

Quan gira el fatigat cos a les ovacions i als aplaudiments i se'l veu materialment gaudir, suant com un gimnasta choristes fou mercedíssim i tan gran com hi havia dret a esperar per part dels que ja coneixien els rars mèrits d'aquesta societat musical de fama europea.

Al conjunt de la màgica varetta, les veus del Orfeo fossen en una massa sabament treballada, sonen a flauta encantada, a orga litúrgica, a murmur de font, a remor del vent entre les arbres.

«La Epoca» diu que desde que Barcelona va acollir ab tant afecte nostra Orquestra Sinfònica, estaven en deute de gratitud ab Catalunya i no la gaudien més varen tenir ocasió de prodigiar al aplaudir al Orfeo Tarragoní, anit la varen tornar a exteriorisar, però unit, i adhoc sobrepasant an aquest sentiment el d'admiració sens límits; millor diríem el de sorpresa que engendra l'obra acabada i perfecta.

Això es en poques paraules l'Orfeo Català, de l'història del qual estàn entesos els sectors.

En 21 anys de lluita perseverant i esforços titànics, baix la ferma mà de un artista insigne, el mestre Lluís Millet, s'ha col·locat a colossals alçada, fent la major obra musical del nostre país, fins l'hora present, obra que enalteix a la societat que la creà i que la sosté i que es orgull de tota la nació.

Lo que's sospita, apart de la massa considerable de la seva disciplina i demés donacions que podrien dir-se de mecanisme, es que es un orga-nisme dotat d'una ànima que vibra, palpit, i exteriorisa sa epíques deparat per l'última comprensió de la música, interpretada ab la veritat de l'emo-ció del sublim accent d'un sol i gran artista.

«El Radical» diu que no hi cap interpretació més esquisida d'art, delicadesa i afinació que la que revela l'Orfeo en les cançons populars. En resum—diu—la festa deixà molt satisfets als aficionats a la bella música i ha revestit caràcters d'aconsegiment musical, essent tots els que hi varen pendre part justament premiats per sa magnífica labor.

«El Heraldo» diu:

En el món polític podrà haver-hi discussions de regionalisme entre els que son catalans i els que no ho son, però en el món de l'art no hi ha tals cosetes no hi ha tals rezeles; i qui ho dubta, que ho pregunti als que anit dispensaren al Orfeo tan magnífica acollida en el Regal.

Elogia després la disciplina, netedat de veus i sentiment que l'ànima i en-tén que el d'anit fou una gloriosa jornada d'èxit.

Tots els periòdics insisteixen, al ressenyar el concert d'anit al Regal, en els elogis calorosos que varen dirigir el primer dia al Orfeo Català.

«A B C» publica el següent autògraf: «Ab la meua llengua materna, que es la llengua del Reg de Catalunya, saludo al poble de Madrid i agraeixo en nom del Orfeo Català la magnífica rebuda que's ha dispensat.—Lluís Millet».

Els orfeonistes.—Felicita-cions.—El festival popular.—Recepció.

Avuy ha dedicat el matí els orfeonistes a visitar els museus i monuments artístics i a la tarda han ensajat el programa del concert d'aquesta nit, trobant-se el teatre ple de públic que's ha tributat grans ovacions.

El mestre Millet ha rebut de Barcelona molts telegrams, felicitant-lo per l'èxit obtingut a Madrid.

Demà, a la tarda, després del an-saig a Novetats se celebrará el festival popular, al que assistirán els noys de les escoles públiques. Les invitacions les repartiran els regidors en sos respectius districtes.

El dimars, i les quatre, en l'Ajuntament se verificará la recepció que donja en honor dels orfeonistes el municipi. Demà se repartiran les invitacions pera la recepció. Hi serán invitats els ministres i autoritats.

El segon concert

Madrid, 22, 12/30 matutina.

En el concert d'aquesta nit el Teatre Regal oreix aspecte tan brillant com en l'anterior.

En la llotja del Govern desde primera hora hi havia el senyor Barrolo.

Al presentarse a escena l'Orfeo ab la Senyera, ha sigut saludat ab una salva d'aplaudiments.

La presència del mestre Millet ha sigut també objecte d'una entusiasta ovació.

Ab el «Cant de la Senyera» ha comen-sat la vetllada, i tant en el «himne» com en el «Divendres Sant» den Nicolau, han sigut molt aplaudits.

En l'«Ave verum» obtenen una compacta salva d'aplaudiments que obliga al mestre Millet a repetir-la.

Acaba la primera part ab el «Credo» de la missa diu del Papa Marcel, que es altre triomf per l'Orfeo. Els d'ora-vos i els aplaudiments obliguen a n'en Millet a saludar varies vegades, durant llarga estona. En Millet avença fins a la batèria ab tots els professors que componen l'Orfeo i's reproduceix l'ovació.

El públic, dret, esclata en «bravos» les senyores aplaudeixen també. Se re-tira en Millet del escenari i com p'guen-ixen els aplaudiments, se presenta una altra vegada ab la senyora Wehr-ler. El públic aplaudeix frenèticament; les senyores fan volejar els mocadors.

En aquesta primera part ha tingut l'Orfeo l'únic èxit que ahir. En la segona part hi ha la novena sinfonía de Beethoven que dirigirá el mestre Arbó, director de la Sinfònica i en la que hi pendrà part l'Orfeo.

Final del segon concert

Madrid, 22, 1/5 matí.

La segona part del concert ha sigut també un grandis èxit.

La novena Sinfònica de Beethoven, dirigida pel mestre Arbó, ha sigut un èxit immens per la Sinfònica, pera l'Orfeo i pera's solistes.

Al final han sortit al proscenium els mestres Arbó i Millet, abraçant-se. El públic ha esclatat en visques i aplau-diments durant llarga estona.

A casa l'infanta Isabel

Madrid, 22, 2 tarda.

Avuy, a les onze del matí, el soci del Orfeo Català senyor Monereu, habilit-sim caricaturista, ha visitat a la infanta Isabel, en son palau, i li ha entregat una artística caricatura que representa a la infanta dins d'un landeau, comprant epíques en la Pradera, el dia de Sant Isi-dre. La caricatura està feta en fusta re-tallada i pintada al oli.

Acompanyaven al senyor Monereu els seus fills i filles orfeonistes i algunes altres senyores del Orfeo.

La infanta els ha rebut molt afectuo-sament.

sament omplintlos d'elogis. Ha celebrat molt alegrement la caricatura i ha manifestat una entusiasta admiració per l'ar-tística tasca musical del Orfeo Català, fentnos un sens fi de preguntes sobre d'aquesta institució i de son Palau. Els ha fet una xarxosa alabansa del mestre Millet.

Segueixen els elogis.—

Autògraf den Millet.

Tots els periòdics insisteixen, al ressenyar el concert d'anit al Regal, en els elogis calorosos que varen dirigir el primer dia al Orfeo Català.

«A B C» publica el següent autògraf: «Ab la meua llengua materna, que es la llengua del Reg de Catalunya, saludo al poble de Madrid i agraeixo en nom del Orfeo Català la magnífica rebuda que's ha dispensat.—Lluís Millet».

Pera'l festival popular

Madrid, 22, 4/15 tarda.

Pera'l festival popular que's celebrará aquesta tarda, a les sis, en el teatre de Novetats, organitzat per la Orquestra Sinfònica i l'Orfeo Català, es tal la aglomeració de solistes en demanda de localitats, que l'alcalde, pera eva-dir-se dels múltiples compromisos, ha tingut que declarar-se lleugerament indisposat i els regidors no apareixeran per la Casa de la Vila, ni pels seus domicilis.

Aquesta tarda, l'Orfeo i la Sinfònica ensajarán en el Regal el programa del concert de Novetats.

Banquet íntim

Aquesta nit, a les onze, les juntes directives de la Sinfònica i la Wagneriana, observant ab un banquet íntim als professors que componen l'Orfeo Català.

Pera quan torni

El «Diario de Avisos de Zaragoza» dona notícia d'haver passat per aquesta illa estació el tren que portava l'Orfeo Català cap a Madrid. Fa xarxosos elogis de la institució coral catalana, califica d'admirable i sempre triom-fadora, i anuncia que arribará a la capital d'Aragó el dia 24, a les 8/25.

Espigolant la premsa

La revista letrada d'aquesta cuitat, ahir sortí indignada perque a Ma-drid tributen tants obsequis i ovacio-nen al Orfeo Català.

voces, de su precisión en los ataques, del gusto exquisito de su colorido, de la dulzura y armoniosidad de sus apasionados melancólicos, del equilibrio, belleza y pureza de sus voces y de otras condiciones que nos hacen llamarlos mecánicos, de la hermosísima asociación coral, es que se trata de un organismo dotado de alma, de un alma que vibra, que palpita, que siente y que exterioriza su espíritu, depurada por el estudio y la frima comprensión de la música interpretada con la verdad, con la emoción, con el sublime acierto de un solo y gran artista.

Todos aplaudieron mucho, y entre los aplausos se notaba que no había «claque». Se aplaudió de verdad. Eran esas palmas, podría decirse, de los que piensan alto, sienten hondo y aplauden claro.

Todo se lo merece el maravilloso Orfeo Català.

La Senyera

De «La Tribuna» de Madrid: «La Senyera en la Casa de la Villa—Las manos de nuestro alcalde han colocado hoy en el balcón de nuestra Casa Consistorial la bandera del Orfeo Català».

Ha sido como una consagración. Madrid ha puesto a ondear la enseña de Catalunya, frente de la torre de los Lujanes, donde estuvo preso el orgullo del último caballero francés. Y en los jardines de la plaza de la Villa han florecido para Catalunya todos los rosales».

«El Diario Universal» al parlar del primer concert, diu:

«Al comenzar la segunda parte, la entrada en ella de los orfeonistas fué acogida con una prolongada ovación, redoblándose al aparecer la «Senyera», símbolo de algo muy espiritual y muy exótico que al de Catalunya nos viene».

«El Mundo» comença dient:

«El primer concierto dado, en los festivos que organiza «La Wagneriana», por el Orfeo Català, ha sido un triunfo clamoroso, inmenso, unánime, para la eminente sociedad coral, honra de Catalunya y de toda España».

«La Epoca», pariant del primer concert, diu:

«En la «Canción de bressol», de Sancho Marraco, una de las lindísimas canciones que componen el programa, el niño, cantó el solo de una manera deliciosa».

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorprende en el Orfeo Català, aparte de su masa considerable, construida por más de tres centenares de ejecutantes, de su disciplina admirable, de su sólida organización, de la prodigiosa justicia de entonaciones, de la perfecta amalgama de las

«El País», refiriéndose a lo mateix, diu: «La bella solista Andrea Fornells fué muy aplaudida».

«El País» diu: «Lo que más sorpre

